Italijansko bojišče.

Dočim vlada na primorski fronti večinoma mir, se je razvila na južnotirolski fronti nova bitka. Dne 7. t. m. se je na ozemlju „Sedem občin“ (italijanska pokrajina okoli Asiaga), katero so v lanski ofenzivi zasedle naše čete, pričela sovražna artilerijska priprava. Artilerijski ogenj je bil vsak dan hujši. Dne 10. junija se je pa začel splošen italijanski napad na vsi črti od doline Astico (severno od Arsiera) do doline Brenta (severovzhodno od Asiaga). Italijani so napadali z veliko silo. Naše dobroutrjene postojanke so najprvo s silnim artilerijskim ognjem močno obstreljevali in se nato navalili na nje z infanterijo in minami itd. Pa niso uspeli. Večinoma jih je že razbil naš zaporni ogenj. Tisti pa, ki so prišli do naših jarkov, so bili z bajoneti zopet vrženi ven. Najhujši boji se vršijo za goro Monte Zebio, severno od Asiaga, ki je visoka nad 1200 m. Naše čete, med njimi zlasti naši vrli štajerski strelci, so se vojskovale z junaštvom in vztrajno hrabrostjo in dosegle vspehe vsepovsodi Bitka se vrši samo na italijanskih tleh in se še nadaljuje.

Naši domači polki na tirolskem bojišču.

Na ozemlju „Sedem občin“ so naperili te dni Lahi svoje glavne napade na postojanke, ki jih imajo zasedene naši domači polki, pred vsem naše domobranstvo (strelci). Dne 10. t. m. ob 5. uri zjutraj je pričela laška artilerija streljati s tako silo, kakor še v tem ozemlju nikdar poprej. Svoj ogenj so Lahi osredotočili na ceste in rezervne prostore naših čet, in so hoteli uničiti naš dohod in dovoz. Ognjeni vihar je trajal nič manj nego 9 ur. Nato so pričele pokati mine in že so se tudi valili prvi italijanski naskakovalni oddelki proti nam. Glavni sunki so bili naperjeni proti točkam, ki so tudi prejšnje leto bile središče najsilnejših bojev: Leoperzo, Monte Campigoletti, Forno, Monte Zebio in kotline reke Assa. V artilerijskem ognju, s strojnimi puškami, granatami, minami in v bajonetnem jurišu so naši junaki vrgli sovražnika kmalu nazaj. Napadalci so imeli zopet velike izgube.

Fronta na italijanskih tleh.

Naša fronta po italijanskih tleh gre po sledeči črti: Iz Suganske doline prestopi južno od mesteca Borgo pri gorovju Dieci (2216 m) italijansko mejo in se vije od tam izključno po italijanskih tleh in sicer preko gore Monte Zebio, Monte Interotto, prekorači severno od kraja Pedescala reko Astico (vzhodno od Roverета) in gre nato čez goro Monte Cimone in dolino Posina južno od gore Monte Majo in gorovja Pasubio zopet na južnotirolsko ozemlje ob Adiži.

Slovenci in Hrvatje branitelji Sv Gore.

Dunajsko krščansko-socialno glasilo „Reichspost“ (št. 257, dne 6. junija t. l.) piše:

„Bosanci, 87. infanterijski polk in 47. infanterijski polk so bili junaki Sv. Gore. Več kakor junaki so bili, Avstrijci, ki so pred očmi tisočih in tisočih svojo domovino povzdigujoč do nebes branili. Ogenj so prenesli, niso izgubili poguma in v trenutku, v najbolj vročem trenutku so zastavili svojo moč, ki je orjaška in čudovita. Vi vsi, ki niste bili zraven, si zapomnite te polke, zapomnite si te vojake, ki so branili Sv. Goro ter so se ustavljali sovražniku, ki je naskakoval s tisočimi. Prenašali so hrup in grom in strahovito težo topovskega ognja ure in dneve, in nič niso mislili na sebe ter so v odločilnih trenutkih odločili z bojem oko v oko.

Bojišče ob Soči podobno krajem ob Mrtvem morju.

Slava slovenskemu junaštvu.

Ob Soči, dne 9. jun.

Lepa slovenska domovina,
Si junakov izredila,
hrabrih sinov slavni broj,
kakor skala v boju stali,
za domovino tud' življenje dali,
branili dom in narod svoj.

V teh burnih časih, ko se od vseh strani zaganjajo sovražniki v našo domovino ter nam hočejo raztrgati našo ljubo Avstrijo, mi pride v spomin pesmica izza šolskih let o hrabrih Špartancih. Tem hrabrim Špartancem smemo po pravici primerjati naše slovenske junake ob Soči in na kamenitem Krasu, ki tako junaško odbijajo vse navale naših sovražnikov. Posebno deseta laška ofenziva je pokazala, da so naši slovenski junaki nepremagljivi.

Bojišče ima sedaj grozno sliko. Na celi bojni črti ne vidiš ne enega drevesa, ne enega grmiča; a tudi ni pedi zemlje, kamor bi ne udarila sovražna granata ali mina. Vse je pokončano in podobno krajem ob Mrtvem morju. Na tem prostoru, o katerem bi vsakdo mislil, da ni več živega bitja, vztrajamo v podzemeljskih jamah slovenski junaki ter branimo, da polentar ne more nadaljevati svojega pohoda proti Trstu, Ljubljani in Dunaju, kar si je pred dvema letoma predstavljal samo za mali izprehod. Zadnji 20dnevni navali so pokazali, da sovražnik svojega cilja ne bo nikoli dosegel, ampak bo poprej izkrvavel. Dokler bomo mi slovenski vojaki tu na straži, se Vam doma ni treba bati, da bi polentar prišel v osrčje naše ljube slovenske domovine, pač pa upamo, da se po skoraišnji zmagi vrnemo mi kot zmagovalci na naše domove.

Domovinske pozdrave pošiljamo vsi slovenski vojaki ob bistri Soči: Jakob Felicijan, poddesetnik, Vurberg pri Ptuju; Beznik Ivan, Gorenjsko; Lesjak Franc, Sv. Peter pri Mariboru; Mihael Narat, Vincenc Černelč, Gerzina Franc, četovodja Raušer Florijan.

Danes bodalo, jutri rožni venec . . .

Črnovojnik Martin Pukmajster nam piše z goriške fronte: Veličastno smo obhajali praznik Sv. Rešnjega Telesa. Bili smo pri sv. maši; č. g. kurat pa je imel ganljivo pridigo. Celo stari bradati možje so imeli solzne oči. Marsikateremu junaku-možu, ki je pred par dnevi sukal ostro bodalo proti sovražniku, se je danes svetil v rokah rožni venec. Prsti so se v goreči molitvi resno oklepali moleka tako močno kakor pri jurišu naše tovarišice — puške. Po sv. maši smo se z godbo na čelu zopet podali v bojno črto.

— — —

Albanija pod italijanskim ‚varstvom‘.

Italijanski generalni poročnik Ferraro v grškem mestu Argyro-Castro je dne 4. junija proglasil neodvisnost cele Albanije pod varstvom Italije. Povabil je Albance, naj se pridružijo armadam četverosporazuma. Dne 9. junija pa so italijanske čete zasedle grško mesto Janina, ki leži v Epiru vzhodno od otoka Krf. Tako imajo sedaj Italijani zasedeno celo ozemlje ob Otrantski morski ožini (v južni Adriji). Grčija bo baje ugovarjala proti italijanski vsiljivosti.

Na drugih bojiščih.

V vzhodni Galiciji so se Rusi začeli živalneje gibati. Njih artilerija na nekaterih mestih z veliko srditostjo obstreljuje naše postojanke. Tudi sovražni letalci dan za dnem obiskujejo naše črte. Nekatere vesti pravijo, da so to predznaki ruske ofenzive. — Razmere v Rusiji pa so vsak dan bolj zamotane.

Rumuni poskušajo s svojimi maloštevilnimi četami sedaj v moldavskem gorovju, sedaj ob Seretu napadati naše postojanke, a brez vspeha. Naši so dobro zakopani.

Na francoskem bojišču so dne 7. junija na 14 km dolgi fronti pri Ypernu v belgijskem delu Flandrije vzplamteli novi hudi boji, kjer je napadalo 10 angleških divizij nemške postojanke. Angležem se je na tem delu fronte posrečilo doseči nekaj vspehov ter zasesti dve mesti in več drugih krajev. Angleško armadno poročilo pravi, da so Angleži v času od 7. do 9. junija v bitki v Flandriji vjeli 7000 Nemcev. V Pikardiji in v Šampanji pa Francozi napadajo postojanke Nemcev. Ne Angležem in tudi ne Francozom se dosedaj ni posrečilo predreti nemške fronte. Dne 8. junija je Amerika izkrcala prve svoje čete — 9000 mož — na francoski morski obali.

Na macedonskem bojišču razven hudih artilerijskih bojev ob jezeru Prespa, med reko Vardar in jezerom Dojran, ki so baje predigra za novo ofenzivo, nobenih večjih vojnih dogodkov.

Na turških bojiščih razven artilerijskih bojev na egiptovskem bojišču, kjer se baje Angleži pripravljajo na novo ofenzivo proti južni Palestini, nobenih važnejših vojnih dejanj.

Vojni cilji Amerike.

Predsednik Združenih držav Severne Amerike, Wilson, je poslal Rusiji spomenico, v kateri je takole obrazložil ameriške vojne cilje:

Amerika ne išče v tej vojski nobenega stvarnega dobička ali da bi na ta ali oni način povečala svoje ozemlje. Ne bojuje se za noben dobiček, za nobene sebične namene, marveč za osvoboditev vseh narodov pred napadi kake samodržne vlade. Vladajoči krogi v Nemčiji so nedavno pričeli istotako oznanievati taka svobodna načela in tako pravičnost svojih namenov. Toda to storijo samo za obrambo svoje moči, katero so ustvarili v Nemčiji in za obrambo svojih predpravic, katere so si pridobili na neopravičeni način. Delajo to samo za se in za svoje posebne oblastne načrte. Vsi ti načrti gredo iz Berolina do Bagdada in še dalje. Kajpada skušajo nemška vlada in tisti, kojih se poslužuje v njihovo lastno škodo, zahtevati jamstev za to, da se zopet upostavi tisti položaj, kakor pred vojsko. In ravno ta položaj je bil vzrok te grozne vojske, ki jo bojuje nemška vlada za moč v notranji državi in za dalekosežno oblast in vpliv na zunaj. Ta položaj se mora spremeniti na tak način, da se bo zabranilo, da bi se kaj tako groznega še kdaj pripetilo. Bojujemo se za svobodo, za samovladje, za razvoj ljudstev, kateri se jim ne sme vsiliti. Najpoprej se zopet mora popraviti krivica in nato se naj ustvarijo zagotovila, da se prepreči, da bi se taka krivica še kedaj napravila. Te storjene krivice se bodo v resnici popravile in vse poprave, ki so potrebne, se bodo izvršile, toda vse to mora zasledovati načelo, ki se glasi: Nobenega ljudstva se ne sme siliti pod tako vlado, pod katero si ne želi živeti. Nobeno ozemlje ne sme menjati gospodarja, razen za to, da se tistim, ki tam prebivajo, zasigura dobra možnost za obstoj in svobodo. Odškodnine se smejo zahtevati le tedaj, če so poplačilo za storjeno očitno krivico. Upostaviti se ne bo smela nobena druga vlada, kakor taka, koje cilji so mir svetu in dobrobit ter sreča lastnega ljudstva. In potem morajo svobodna ljudstva sveta priti do skupnega sporazuma, do resničnega, od narave določenega skupnega delovanja, ki bo njihovo moč dejanski združevalo, da se zasigura mir in pravičnost pri pogajanjih narodov med seboj. Pobratimija človeštva ne sme še nadalje ostati lepa, toda prazna beseda. Mora se pa ustvariti resnična in močna podlaga. Narodi si morajo urediti svoje skupno življenje in si ustvariti dejansko skupnost, da si to življenje zasigurajo zoper napade kake samovlastne ali samoljubne sile. Za vse to moramo žrtvovati kri in zaklade. To so pač tiste reči, katere sme vsekdar priznavali za svoj cilj in če sedaj ne doprinašamo žrtev in premoženja in če nimamo sedaj vspeha, ne bomo nikoli v stanu, da bi se združili in da bi pokazali svojo pribojevalno moč v veliki zadevi človeške svobode.

Razne politične vesti.

Hrvatski sabor je pričel dne 5. junija zopet zborovati. Z večino glasov je sabor sprejel poslanico kralju Karlu kot odgovor na njegovo prisego ob priliki kronanja. V imenu Starčevičeve stranke prava je poslanec Pavelič podal izjavo, v kateri zahteva združitev vseh slovenskih in hrvatskih dežel pod habsburškim žezlom. V seji dne 12. t. m. je ban Škrlec utemeljeval svoj odstop. Zasedanje sabora se je odgodilo.

Hrvatski ban Škrlec je odstopil. Cesar je njegov odstop sprejel. Padec grofa Tise je povzročil tudi odstop bana Škrleca. Škrlec je sicer rodom Hrvat, a vzgojen v madžarskem duhu. Kdo bo njegov naslednik, še ni določeno. Budimpeštanski listi pravijo, da pride na banski stol ali grof Pejačević ali baron Rauch, ki sta oba madžarona in sta že tudi oba banovala Hrvatom.

Novi ogrski ministrski predsednik grof Esterhazy sestavlja te dni svoje ministrstvo. Do danes, sredo, dne 13. junija, se mu še ni posrečilo, da bi pridobil sebi in svojemu namenu pripravne politike, ki bi naj stopili v njegovo ministrstvo. Grof Esterhazy baje namerava predlagati spremembo volilnega reda, kakor ga želi kralj. Ta sprememba bi temeljila na sledečih glavnih točkah: Volilno pravico dobijo vse osebe, ki znajo čitati in pisati, ki so nekaznovane in so dopolnile 24. leto; nadalje dobijo volilno pravico vsi vojaki, ki so se udeležili sedanje vojske. V torek, dne 12. junija, je bil Esterhazy sprejet od kralja v avdijenci in mu je poročal o vspehu dosedanjih pogajanj s strankami glede sestave ministrstva.

V Varšavi na Poljskem se je dne 9. junija vršila seja poljskega državnega sveta, v kateri sta zastopnika avstrijske in nemške vlade izjavila, da se bo želja Poljakov po lastnem vladarju takoj uresničila, kakor hitro bodo dani pogoji za vladarjevo vspešno delovanje. Državni svet naj takoj izdela načrte za ustavno in upravno organizacijo bodoče kraljevine Poljske. Ob enem se naj državni svet zedini, katera oseba bo do imenovanja vladarja vodila poljsko državo.

Na Spanskem je odstopilo ministrstvo Garcia Prieto in sicer radi dogodkov med vojaštvom. V Barceloni so zaprli vojaško odposlanstvo, ki je zahtevalo, naj se uredijo razmere med vojaštvom in naj se z vojaštvom pravično postopa. Novo ministrstvo je sestavil bivši minister Dato. Na Španskem razvijajo prijatelji četverosporazuma strastno agitacijo, da bi Španijo zapletli v boj zoper Nemčijo.

Državni zbor.

Gosposka zbornica je v drugem in tretjem čitanju sprejela spremembo državnozborskega poslovnika, kakor ga je sprejela poslanska zbornica. V državnozborski zapisnik se morajo sedaj sprejeti tudi slovanski govori; sprejeta pa je bila tudi resolucija dr. Kleina, ki izraža težke pomisleke zoper jezikovne spremembe v državnozborskem poslovniku in meni, da se naj pri končni uravnavi jezikovnih razmer uredi tudi vprašanje poslovnega jezika v državnem